

УДК 811.111.2

DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-4077.2020.187.108>

ВИКОРИСТАННЯ КІНОРЕЦЕНЗІЙ ЯК НАВЧАЛЬНОГО РЕСУРСУ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Вікторія КОЧУБЕЙ (Кропивницький, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0015-6884>

e-mail: vikochubei@ukr.net

КОЧУБЕЙ Вікторія. ВИКОРИСТАННЯ КІНОРЕЦЕНЗІЙ ЯК НАВЧАЛЬНОГО РЕСУРСУ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ. Стаття присвячена обґрунтуванню доцільності використання інтернет сайтів кіно рецензій для вивчення англійської мови та вироблення навичок критичного мислення. Доведено, що систематична робота з рецензіями дозволяє розвинути вміння розпізнавати способи вираження оцінки та здатність критично ставитись до текстів, відокремлюючи фактичну інформацію від оцінних суджень. На матеріалі сайту-агрегатора "Rotten Tomatoes", де зібрана інформація про фільми, їх трейлери та рецензії на них, показано способи розширення словникового запасу та тренування когнітивних навичок аналізу. Критичний аналіз рецензій з метою розпізнавання мовленнєвого вираження функцій інформування, оцінювання, переконання та аналізу є також одним із прийомів розвитку критичного мислення.

Ключові слова: кіно рецензія, вивчення англійської мови, критичне мислення, оцінність, функції рецензії, засоби формування схвальної та несхвальної оцінки, розширення словникового запасу.

KOCHUBEI Viktoriia. USING FILM REVIEWS AS AN EDUCATIONAL RESOURCE FOR LEARNING ENGLISH. The paper substantiates the expediency of using websites of film reviews for learning English and developing critical thinking skills. The article gives proof that regular work with film reviews enhances skills of identifying ways of expressing value and the ability to interpret texts critically, distinguishing factual information from value judgments. Film reviews are aimed to exert influence on readers, persuade them to watch a film; they convey both objective information about the film and subjective impressions. Thus the functions of evaluation, information and advertisement are revealed in film reviews simultaneously. One of the most popular film reviews websites is "Rotten Tomatoes" film review film aggregation website that contains information about films, trailers and film reviews. Critic reviews and audience reviews as well as Tomatometer grading system provide abundant teaching material for English learners to expand their knowledge of vocabulary and train critical thinking skills. Working with film reviews teachers are recommended to make use of various tasks that include classifying words into different categories, finding similar and different features of reviews, analyzing reason and consequence, identifying fact and opinion, revealing means of positive and negative evaluation. Combining features of publicistic style and fiction, film reviews are an effective resource that promotes cognitive skills of analysis, evaluation, comparison and making judgments.

Keywords: film review, learning English, critical thinking, evaluation, film review functions, means of shaping approval and disapproval, expansion of vocabulary.

Постановка проблеми. Більшість інформації про світ людина отримує через звуковий та візуальний канали, тому кіно не втрачає своєї популярності. Сучасні технології дозволяють не тільки бути пасивним споживачем кінцевого кіно продукту, а й коментувати, писати відгуки, створювати власні відео сюжети. Використання відео має багато переваг та є ефективним методом вивчення мови. На заняттях в середній та вищій школах використовуються в основному навчальні відео, невеликі за обсягом відео репортажі, інтерв'ю, відеоблоги. На нашу думку не менш важливим є напрацювання вмінь роботи з кінорецензіями, оскільки кінорецензія, поєднуючи в собі дискурс фільму та дискурс автора рецензії, дозволяє застосовувати різні методи аналізу, що має великий навчальний потенціал. Кінорецензії як жанр журналістики поєднують в собі риси публіцистичного і художнього стилів та віддзеркалюють сучасний стан мови. Ми вважаємо, що кінорецензію можна розглядати як навчальний ресурс, потужності якого зараз використовуються не в повному обсязі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Доцільність використання відео під час вивчення англійської мови не підлягає сумніву і широко використовується в сучасних навчально-методичних комплексах. Використанню відео для отримання професійних навичок вчителя присвячена збірка наукових статей Британської ради "Video in Language Teacher Education" (2019). З'явившись в першій половині ХХ століття, кіно рецензії поступово набирали популярності, видозмінювались залежно від вимог часу і зараз міцно

інтегрувались в медіа простір. Кінорецензії вважають жанром публіцистики, що відносять до аналітичної групи (Тертичний, 2011) та дослідницько-новинної групи (Кройчик, 2000). Досліджувались лінгвістичні стратегії в дискурсі англomовної кінорецензії (Брежнева, 2011), лінгвокогнітивний та комунікативний аспекти кіно рецензій (Ваховська, 2005), кіно рецензія розглядалась як полідискурсивний та інтердискурсивний текст (Ерман, 2011), І.Б. Гусарова вивчала вторинну номінацію в англійських кінематографічних текстах ХХ ст. (Гусарова, 2003). Значну увагу сучасні науковці приділяють категорії оцінності та її втіленню в кіно рецензіях, зокрема, вивчався взаємозв'язок способів вираження оцінності з комунікативними регістрами (Гаранина, 2013).

Важливим дидактичним питанням є вироблення методики навчання написання кінорецензій. Оцінність вважається провідною категорією кіно рецензії. На матеріалі німецької мови оцінність досліджувала І.М. Мітрюхіна (Митрюхіна, 2016), яка запропонувала комплекс вправ, спрямованих не тільки на аналіз кіно рецензій, а й на написання власних. Проте в сучасній літературі недостатньо висвітлене питання можливості використання кінорецензій для вироблення навичок критичного мислення, а також покращення рівня володіння англійською мовою.

Формулювання цілей статті. Метою цієї статті є обґрунтування доцільності використання інтернет сайтів кінорецензій, а саме “Rotten Tomatoes”, для вивчення англійської мови та вироблення навичок критичного мислення.

Вирішення мети передбачає розв'язання таких завдань:

- Розкрити потенціал рецензій як засобу навчання критичного мислення, вміння розпізнавати різні функції рецензії (інформування, оцінювання, переконання, аналізу);
- Довести ефективність використання рецензій для покращення рівня володіння англійською мовою.

Виклад основного матеріалу. Критичний аналіз інформації, яку ми отримуємо з новин та розважальних ЗМІ, сприяє виробленню навичок автономної та активної особистості (Wright, Borg, Lauri, 2015:62-72). Людина стає критичною, коли вона вчиться бути критичним споживачем інформації. Це означає, що люди мають обов'язково шукати причини та докази під час навчання, розвивати здібності цілеспрямованого пошуку інформації, роз'яснення, свідомого прийняття рішення. Критичне мислення, основними рисами якого є системний характер, широта мислення, мультиперспективність та простота (Glukhova, 2015), є передумовою розвитку творчого мислення. Кінорецензії як аналітичний жанр журналістики сприяють виробленню навичок критичного мислення.

Головне завдання рецензії – дати кваліфікований аналіз літературного, мистецького, наукового твору, показати відношення рецензента до нього (Тертичний, 2011), оцінити, спираючись на серйозні критерії та чіткі аргументи, вказати на його місце в системі духовних цінностей. Цей аналіз повинен застосовуватися також до будь-яких явищ і предметів навколишнього світу, про які ще ніхто не писав та з приводу яких не встигла скластися певна думка. Рецензія повинна розповісти аудиторії про те, що дійсно заслуговує її уваги і про те, що може допомогти їй краще розібратися в питаннях тієї сфери, якої торкається рецензований твір (Земцова, 2006: 11). Обов'язкова ознака будь-якої рецензії – це необхідність розглянути твір в контексті сучасного життя.

Кінорецензія є вторинним і поліфункціональним текстом з певної теми, в якому реалізується декілька комунікативних намірів автора, який впливає на адресата за допомогою засобів аргументації та переконання. Проведений аналіз цього тематичного різновиду жанру рецензії Д. Брежневою дозволив виокремити такі його риси (Брежнева, 2011:19):

- поліфункціональність (поєднання функцій інформування, оцінювання, дії, переконання, аналізу);
- аргументативність (наявність обґрунтованості, об'єктивності авторської оцінки);
- емоційність (допустима суб'єктивність, вираження особистих вподобань і пристрастей рецензента);
- поліадресатність (наявність різних адресатів залежно від типу друкованого видання);
- гібридність (поєднання ознак аналітичних і художньо-публіцистичних стилів).

Ці властивості дозволяють розглядати рецензію в аспекті теорії дискурсу як полі- та інтердискурсивний текст незалежно від її тематичного різновиду. Але полі- та інтердискурсивність кінорецензії має специфіку, обумовлену особливостями її суб'єкта, предмета й адресата (Єрман, 2011: 145). Полідискурсивність визначається як наявність в тексті ознак не одного, а декількох дискурсів. Інтердискурсивність окреслюють як «дискурс про інший дискурс», побудований на взаємодії дискурсу рецензента і дискурсу фільму, що реалізується в уявленні й оцінці рецензентом фільму та його елементів, в суб'єктивному викладі рецензентом змісту фільму і суб'єктивному описі кадрів з фільму (Єрман, 2011:137). Кінорецензії мають на меті здійснити вплив на читача, переконати його подивитись фільм, повідомити йому не тільки об'єктивну інформацію про фільм, його акторів, а й передати своє враження від фільму, реалізуючи таким чином функції оцінки та інформування та реклами одночасно. Відтак, рецензії є чудовим зразком медіа текстів, де можна тренувати вміння розрізняти оцінні висловлювання, тим самим розширюючи свій словниковий запас та тренуючи когнітивні навички аналізу.

Одним з найбільш популярних Інтернет веб-сайтів, звідки потенційні глядачі отримують інформацію про фільм, є **“Rotten Tomatoes”** (Rotten tomatoes), де фільми оцінюються за 100-бальною шкалою. “Rotten Tomatoes” – це веб-сайт-агрегатор, який акумулює інформацію про фільми та новини кіноіндустрії. Тут можна не тільки прочитати рецензії, а й подивитись трейлери фільмів, інтерв'ю з акторами та режисерами. Разом з назвою фільму, балами та іменем автора рецензії, на сторінці розміщені декілька рядків з рецензії, які допомагають відразу скласти враження про фільм. Окрім рецензій професійних критиків (critic reviews), портал вміщує відгуки глядачів (audience reviews), що в сукупності визначає рейтинг фільму у відсотках. Для унаочнення схвального/несхвального враження від фільму використовується так званий томатометр (Tomatometer), де позитивній оцінці відповідає значок червоного томату (60% і більше схвальних рецензій), а негативній – зелений символ запліснявілого помідора. Статус «Сертифікат свіжості» (Certified Fresh) отримують ті фільми, які мають більше 75% схвальних рецензій, принаймні 5 рецензій від провідних професійних критиків та мінімум 80 рецензій. Крім того, сайт враховує й оцінки звичайних глядачів, використовуючи символ «кошик з попкорном» (popcorn bucket), який може бути червоного кольору та повним, що підтверджує «свіжий» статус фільму або зеленим перевернутим – на позначення «зіпсованого» фільму.

Крім того, на сайті можна знайти безліч цікавої інформації за категоріями: Golden Tomato Awards (Рейтинг фільмів, які визнані найбільш успішними за результатами рецензування), 200 Best Movies of the 2010s (200 найкращих фільмів 2010-х), 2020's Most Anticipated Movies (Найбільш очікувані фільми 2020), Top Box Office (Фільми з найбільшими касовими зборами), ексклюзивні інтерв'ю та свіжі новини в сфері кіно.

Сайти кіно рецензій дають студентам та учням можливість самостійно визначити, який фільм вони захочуть переглянути, тим самим власноруч моделюючи навчальну програму. Таким чином студенти на практиці можуть відчувати себе «соціальними агентами» (термін Common European framework of reference for languages, 2018), які реалізують діяльнісний підхід (action-oriented approach) в навчанні. Скажімо, викладач може дати студентам свободу самостійно обрати, який фільм про пригоди відомого суперагента 007 вони хотіли б переглянути. На сайті “Rotten Tomatoes” можна знайти інформацію про всі 26 фільмів про Джеймса Бонда (“All 26 James Bond Movies Ranked by Tomatometer”). Основний текст складений таким чином, що він мотивує не тільки ознайомитись з рейтингом фільмів, а й подивитись всі фільми бондіани.

“You know his name. You got his number. Since 1962, James Bond has been the spy whose reputation precedes him: As international man of mystery, as guru of gadgets and espionage thrills, and as the agent who never encountered a boundary – country, or personal space – he couldn't sneak across.”

Студенти можуть самостійно визначити, фільм за участю кого саме з акторів (Sean Connery, Roger Moore, Timothy Dalton, George Lazenby, Pierce Brosnan, Daniel Craig) вони хотіли б подивитись. Для цього вони мають прочитати коротку інформацію про фільм, що є в

рейтингу. До кожного фільму подана інформація за такими категоріями: загальна думка критиків (Critics Consensus), короткий огляд (Synopsis), виконавці головних ролей (Starring), режисер фільму (Directed by).

Для того, щоб огрунтувати вибір фільму, студенти мають прочитати короткий огляд (synopsis), який є стислим інформативним повідомленням про зміст кінофільму з елементами аналізу й оцінки (Ваховська, 2005). Цей жанр кінематографічного тексту не використовується для аналізу фільму або для виявлення переваг та недоліків, до того ж оцінка твору характеризується категоричністю та неаргументованістю. Проте саме на основі таких коротких оглядів глядач часто приймає рішення, чи варто дивитись фільм. Студенти можуть отримати як індивідуальне, так і групове завдання переглянути всі короткі огляди фільмів, скажімо за участю Деніела Крейга в ролі Суперагента 007, вибрати на основі аналізу цієї інформації той фільм, який вони б радили подивитись всім студентам.

Короткі огляди зазвичай складаються з 3-5 речень, в яких стисло описані деякі моменти сюжету, а також зазначені дійові особи та виконавці головних ролей. Для прикладу, з короткого огляду фільму “Quantum of Solace” ми можемо дізнатись, де саме відбуваються події та що є ключовим конфліктом.

Прочитавши Загальну думку критиків (Critics Consensus), студенти отримують ще більш інформації, з якої дізнаються, що існує певний зв'язок фільму “Quantum of Solace” з фільмом “Casino Royal”, фільм поєднує несумісні речі – ніжні емоції (tender emotions) та шалені дії (frenetic actions), є одночасно брутальним і захоплюючим (brutal and breathless), проте викликає почуття розчарування.

Brutal and breathless, Quantum of Solace delivers tender emotions along with frenetic actions, but coming on the heels of Casino Royale, it's still a lit bit of disappointment.

Для того, щоб зрозуміти загальне відчуття розчарування, на що вказує більшість критиків, студенти виконують наступне завдання – читають рецензії критиків, позначені зеленим символом, і вишуковують аргументи несхвального і критичного ставлення рецензентів.

Much has been made of the absence of Bond's signature quips, but there's something else that's absent: interest.

It's ironic: After all these years of surviving everything that has been thrown at him, James Bond is finally being undone by his own team.

A plot of an unnecessarily complex development that fails miserably in something that its predecessor did very well: offer characters that seduce us.

З уривків рецензій трьох критиків ми можемо зрозуміти, що недоліками цього фільму є відсутність зацікавленості, несподіваний поворот сюжету, який рецензенти вважають гірко іронічним, а також занадто складний сюжет та нездатність героїв викликати в глядачів сильні емоції.

Користувачі сайту можуть також ознайомитись і з оглядами, написаними не експертами-кінокритиками, а звичайними глядачами (Audience Reviews).

Враховуючи той факт, що основною жанротвірною категорією рецензії є формування ціннісного відношення (Гаранина 2013: 28), систематична робота з рецензіями дозволяє виробити вміння розпізнавати способи вираження оцінки та здатність критично ставитись до текстів, відокремлюючи фактичну інформацію від оцінних суджень. Оцінне значення вміщує різнопланові зв'язки – психологічні, онтологічні, комунікативні, діяльнісні. Рецензії виконують дві основні функції – це оцінювання фільму і вплив на думку читача. Під час роботи з рецензіями варто пояснювати студентам, якими засобами досягається вплив на глядача, чому ми сприймаємо рецензію як негативну, а інша рецензія є схвальною і викликає в нас бажання подивитись фільм. Як слушно зауважує Е.Ю. Гараніна, в рецензіях присутні як загальнооцінні, так і конкретні оцінні аксіологічні значення (Гаранина, 2013: 29). Загальнооцінні слова передають фінальну, холистичну оцінку фільму. Відтак шляхом аналізу рецензій студенти виробляють вміння розпізнавати засоби формування оцінки, які одночасно і є засобами впливу на читача. Вищезгадані вміння формують навички критичного мислення, коли студенти можуть подивитись на ситуацію з різних боків, що не тільки

розширює їх світогляд, а й покращує навички комунікації, розвиває емпатію. Методика розвитку критичного мислення обов'язково повинна вмещувати такі завдання, як ставити питання з відкритою відповіддю, стимулювати учнів висувати власні ідеї та розв'язки, заохочувати взаєморозуміння та взаємоповагу (Tatsumi). Розвинені навички критичного мислення сприяють правильному та швидкому виробленню рішень, що є передумовою успішного життя.

Працюючи з кіно рецензіями ми вважаємо доцільним застосовувати такі вправи, спрямовані на розвиток критичного мислення: 1) систематизувати слова, що належать до різних категорій, 2) порівнювати різні рецензії для виявлення схожих і відмінних характеристик, 3) аналізувати причинно-наслідкові зв'язки в рецензії, 4) відділяти факти від оцінки, виявляти засоби формування схвальної та негативної оцінки, 5) придумати назву рецензії, яка б реалізовувала б одну з функцій рецензії (інформативну, оцінну, мотиваційну).

Кінорецензія одночасно виконує інформаційну, оцінну, мотиваційну, рекламну та розважальну функції (Ерман, 2011: 136). Критичний аналіз рецензій з метою знаходження мовленнєвого вираження цих функцій є також одним із прийомів розвитку критичного мислення.

Якщо розглянути рецензії кінокритиків до фільму *Skyfall* (2012), то ми можемо чітко побачити, що часто схвальна рецензія базується на критиці іншого фільму.

'Quantum of Solace,' was a dour, dire letdown. This picture's a substantial bounce back, and easily the best Craig Bond picture. Emotional depth and all. («Квант милосердя» був суворим та страшим розчаруванням. Ця ж картина (Skyfall)- помітний стрибок назад і найкращий фільм про Бонда за участю Крейга. Емоційна глибина.)

З цього уривку рецензії можна судити про те, яким чином формується оцінка фільму. Тут задіяні і фігури мовлення (епітети, метафори), і алітерація (*a dour, dire letdown, a substantial bounce back*), у той час як речення вжиті прості та короткі.

Інша рецензія на цей фільм також сповнена метафорами, порівняннями і антитезами, проте граматичні структури значно складніше. Помітним засобом привернення уваги знову є алітерація (*perfectly pitched; delivered- delectable*). В цьому невеликому уривку рецензії знаходимо низку слів з позитивною конотацією – *incredibly, perfectly, delectable*.

Skyfall is a tad leaner on action, but it's certainly incredibly meaty on plot, glued together with the perfectly pitched tone and mood, and delivered with some delectable cinematography. (Фільм дещо скудніший на дії, проте сюжет неймовірно більш змістовний, все це склеєне неймовірно піднесеним тоном і атмосферою та чудовою кінематографією).

В цій рецензії є також просторічні слова (*tad – трохи*), що наближує рецензію до масової аудиторії, робить її доступнішою, тим самим заохочуючи читача погодитись із висловленою в рецензії оцінкою.

Висновки і перспективи. Кінорецензії, які поєднують в собі риси публіцистичного та художнього стилю, є чудовим ресурсом, що розвиває навички критичного мислення, сприяє виробленню когнітивних вмінь аналізу, оцінки, порівняння думок рецензентів та критиків. Здатність критично ставитись до текстів, відокремлювати фактичну інформацію від оцінних суджень є важливим вмінням сучасної людини. Через використання адекватних прийомів мислення під час роботи з кіно рецензіями учні та студенти вчаться розмірковувати й аналізувати прочитане, робити свідомий вибір. Стилистично забарвлена мова кіно рецензій кінорецензій безперечно розширює словниковий запас учнів та студентів та сприяє розвитку іншомовної комунікативної компетенції.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Брежнева Д.Д. Лингвистические стратегии в дискурсе англоязычной кинорецензии. Вестник Московского государственного областного университета. Сер.: Лингвистика. Вып. 5. М.: Изд-во МГОУ, 2011. – С. 15-22.
2. Ваховська Л.Ф. Лінгвокогнітивний та комунікативний аспекти англomовних текстів з кінематографічної проблематики (на матеріалі сучасної американської періодики): Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04/ Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2005.– 20 с.
3. Гаранина Э.Ю. Оценочность в жанре кинорецензии. Вестник КемГУ, 2013. № 2 (54). Т. 2. Кемерово, 2013. – С. 28-31.

4. Гусарова И.Б. Вторична номинация в английских кинематографических текстах XX века: Дисс ... канд. филол. наук: 10.02.04: Санкт-Петербург. 2003.– 177 с.
5. Земцова Л.А. Искусствоведческая рецензия как жанр массово-информационного дискурса: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.19 / Л.А. Земцова. Волгоград, 2006. –15 с.
6. Кройчик Л.Е. Система журналистских жанров. Основы творческой деятельности журналиста. СПб., 2000. –168 с.
7. Митрюхина И.Н. Обучение созданию кинорецензии на иностранном языке как способу аргументированной авторской оценки. Педагогическое образование в России. 2016. №7. –С. 232-237.
8. Тертычный А.А. Жанры периодической печати: Учеб. пособие. 4-е из., испр. и доп. М. : Аспект Пресс, 2011. – 320 с.
9. Эрман В.А. Виды и маркеры интердискурсивности в текстах кинорецензий. Вестник Балтийского федерального университета имени И. Канта. Вып. 2: Сер. Филологические науки. Калининград: Изд-во Балтийского федерального университета имени И. Канта, 2011. – С. 136-140.
10. Common European framework of reference for languages: learning, teaching assessment. Companion volume with new descriptors. (2018). Council of Europe. URL: [http:// www.coe.int/lang-cefr](http://www.coe.int/lang-cefr)
11. Glukhova I.V. Techniques and factors contributing to developing critical thinking skills// Образование и наука. 2015. № 1 (120). – С. 114-120.
12. Rotten Tomatoes. URL: <https://www.rottentomatoes.com>
13. Tatsumi Anna Teaching critical thinking in the language classroom. URL: [https://www.cambridge.org/elt/blog/2018/04/04/teaching-critical-thinking/](https://www.cambridge.org/elt/blog/2018/04/04/teaching-critical-thinking/Published) Published 4 April 2018
14. Video in Language Teacher Education. ELT Reserch paper 19.01. Steve Mann, Andrew Davidson, Monika Davis, Jo Gakonga, Maricarmen Gamero, Tilly Harrison, Penny Mosavian, and Lunnette Richards/ British Council. 2019. – 48 p.
15. Wright, Edward; Borg, Joseph; Lauri, Mary Anne Media Education as a tool to promote critical thinking among students. In Media Education. 2015. №2.– С.62-72.

REFERENCES

1. Brezhneva, D.D. (2011). Lingvisticheskie strategii v diskurse angloyazychnoi kinoretsenzii [Linguistic strategies in the discourse of the English film review] // Vestnik Moskovskogo gosudarstvennogo oblastnogo universiteta. Ser.: Lingvistika. Moscow: Izd-vo MGOU. (in Russian)
2. Vakhovska, L.F. (2005). Lingvokognityvnyi ta komunikatyvnyi aspekty anglomovnykh tekstiv z kinematografichnoi problematyky (na materialii suchasnoi amerykanskoj periodyky): avtoref. dys. na zdobuttia nauk.stupenia kand.filol.nauk: 10.02.04. [Linguacultural and communicative aspects of English texts on cinematographic subjects (on the material of modern American press): author's abstract. diss. for degree of PhD: 10.02.04. Kyiv]. (in Ukrainian)
3. Garanina, E.Yu. (2013). Otsenochnost v zhanre kinoretsenzii [Evaluation in the genre of film review] // Vestnik KemGu. Kemerovo. (in Russian)
4. Gusarova, I.B. (2003). Vtorichna nominatsia v angliiskih kinamatograficheskikh tekstah XX veka: dis. ... kand.filol.nauk: 10.02.04. [Secondary nomination in English cinematographic texts of the XX century: PhD thesis in philology: 10.02.04. St.Petersburg]. (in Russian)
5. Zemtsova, L.A. (2006). Iskusstvovedcheskaya retsenzia kak zhanr massovo-informatsionnogo diskursa: avtoref. dis. ... kand.filol.nauk:10.02.19. [Art criticism review as a genre of mass information discourse: PhD thesis in philology: 10.02.19.Volgograd]. (in Russian)
6. Kroichik, L.E. (2000). Sistema zhurnalistskikh zhanrov. Osnovy tvorcheskoi deyatel'nosti zhurnalista. [The system of journalistic genres // Basics of journalist's creative activity. St.Petersburg]. (in Russian)
7. Mityukhina, I.N. (2016). Obuchenie sozdaniyu kiniretsenzii na inostrannom yazyke kak sposobu argumentirovannoi avtorskoi otsenki // Pedagogicheskoye obrazovaniye v Rossii. [Teaching of writing film reviews in a foreign language as the way of expressing the author's opinion and evaluation // Pedagogical education in Russia]. (in Russian)
8. Terlychniy, A.A. (2011). Zhanry periodicheskoi pechati. Ucheb. possobiye. [Genres of periodical press. Moscow]. (in Russian)
9. Erman, V.A. (2011). Vidy i markery interdiskursivnosti v tekstah kinoretsenziy // Vestnik Baltijskogo federal'nogo universiteta imeni I. Kanta. Seria Filologicheskie nauki. [Types and markers of interdiscursivity in the texts of film reviews // Bulletin of Immanuel Kant Baltic Federal University. Philology series. Kaliningrad]. (In Russian)
10. Common European framework of reference for languages: learning, teaching assessment. Companion volume with new descriptors. (2018). Council of Europe. URL: [http:// www.coe.int/lang-cefr](http://www.coe.int/lang-cefr)
11. Glukhova I.V. (2015). Techniques and factors contributing to developing critical thinking skills// Образование и наука. [Education and Science]
12. Rotten Tomatoes. URL: <https://www.rottentomatoes.com>
13. Tatsumi Anna Teaching critical thinking in the language classroom. URL: [https://www.cambridge.org/elt/blog/2018/04/04/teaching-critical-thinking/](https://www.cambridge.org/elt/blog/2018/04/04/teaching-critical-thinking/Published) Published 4 April 2018
14. Video in Language Teacher Education ELT Reserch paper. (2019). Steve Mann, Andrew Davidson, Monika Davis, Jo Gakonga, Maricarmen Gamero, Tilly Harrison, Penny Mosavian, and Lunnette Richards/ British Council.. 48 p.
15. Wright, Edward; Borg, Joseph; Lauri, Mary Anne Media Education as a tool to promote critical thinking among students // Media Education. 2015.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Вікторія Кочубей – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови та методики її викладання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: академічне писемне мовлення, емотіологія, фонетика англійської мови

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Viktoriia Kochubei – Candidate of Science in Philology (PhD), Associate professor of the Chair of English and ELT Methodology, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, Kropyvnytskyi.

Scientific interests: academic writing, emotiology, English phonetics.

УДК 378.016:811.112.2=161.2'255]:316.77(430)

DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-4077.2020.187.109>

ДИДАКТИЧНА ЦІННІСТЬ ТЕКСТІВ НІМЕЦЬКИХ ЗМІ ПРО УКРАЇНУ НА ЗАНЯТТЯХ З ПЕРЕКЛАДУ

Ольга КУЧМА (Київ, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2573-3959>

e-mail: o_kuchma@ukr.net

КУЧМА Ольга. ДИДАКТИЧНА ЦІННІСТЬ ТЕКСТІВ НІМЕЦЬКИХ ЗМІ ПРО УКРАЇНУ НА ЗАНЯТТЯХ З ПЕРЕКЛАДУ. *Стаття презентує результати емпіричного дослідження студентських перекладів німецькомовних публіцистичних текстів про Україну, які демонструють переваги цих текстів для вироблення студентами ефективних стратегій перекладацького аналізу, зокрема врахування прагматики автора та адресатів оригіналу та перекладу, відтворення оцінного компоненту змісту, пошуку ефективних рішень при „зворотному“ перекладі реалій, тлумаченні багатозначних слів тощо. Тексти про відомі з досвіду факти мотивують студентів, синтаксис оригіналу менше тяжіє над формулюваннями рідною мовою.*

Ключові слова: внутрішньо- та позатекстові фактори, стратегії та способи перекладу, оцінний компонент, реалія, зворотний переклад.

KUCHMA Olga. DIDACTIC VALUE OF GERMAN-LANGUAGE MEDIA TEXTS ABOUT UKRAINE FOR TRANSLATION EXERCISES. *The article presents the results of an empirical analysis of student translations of media texts about Ukraine from German into Ukrainian. These meet all requirements of U. Kautz on training texts. The results show how these texts can be of use for developing translator abilities and skills not only for German-Ukrainian but also for Ukrainian-German translation. Lately, German newspapers have written about Ukraine a lot, thus various text types can help Ukrainian students train different translation skills and strategies. Familiar contents motivate students not to be hung up on comprehending objective information and create an opportunity to focus on other important meanings of the text (the author's personality and attitude towards the content presented; text meanings which should be interesting for the translation recipient etc). The Ch. Nord's analysis model of external and internal text factors is a reliable tool to do this. Thanks to familiar article content, German syntax does not dominate the structure of the Ukrainian sentences of translators. This is another important advantage of such text type for training translators. However, student translations reveal some lexical problems. Proper names, first of all, given names and family names, toponyms and their periphrasis, should be carefully transcribed. Ukrainian documents and institutions should get there authentic names, as it is their back translation. Online research should be done to find out the correct spelling or the correct name. The next strategy the students learn with these texts is translation of polysemantic words not only with dictionaries but also by means of contexts, maps, media and other external sources. The study results help find out the origin of the students' translation mistakes and avoid them in the future, thus improving their translation skills.*

Key words: text internal and external factors, translation strategies and procedures, evaluative component, local knowledge, back translation.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В підготовці філологів-германістів в Інституті філології КНУ імені Тараса Шевченка переклад займає важливе місце в рамках Освітньо-професійної програми „Німецька філологія та переклад, англійська мова“. На практичних заняттях з перекладу студенти мають оволодіти різними стратегіями та технікою перекладу тих типів текстів, з якими вони можуть мати справу у майбутній професійній діяльності. Жанрове різноманіття публіцистичних текстів дозволяє розвивати навички повного, вибіркового або реферативного перекладу. На текстах німецькомовних ЗМІ про Україну, зокрема, дуже добре